

Kitabu cha Danieli - Namba Arobaini

Paulo

Jeff Pippenger

2024-01-04

Sura ya kwanza ya Danieli, inapowekwa sambamba na sura ya nne ya Danieli, inawakilisha historia ya malaika wa kwanza na wa pili, kuanzia 1798 hadi 1844. Katika historia hiyo kitabu cha Danieli kiliondolewa muhuri wake, na sehemu iliyofunguliwa muhuri ilikuwa sura ya saba, ya nane na ya tisa. "Mstari juu ya mstari": sura ya kwanza, ya nne, kisha ya saba hadi ya tisa, zinaonyesha historia ya harakati za Wamillerite za malaika wa kwanza.

Katika historia hiyo (1798 hadi 1844), kweli za msingi za Uadventista zilianzishwa, na kweli hizo hatimaye ziliwakilishwa kwenye chati ya waanzilishi ya mwaka 1843. Sanamu ya Nebukadneza ya Danieli sura ya pili iko kwenye chati. Maono ya Danieli sura ya saba na nane yamo kwenye chati. "Kila siku" ya sura ya nane imewakilishwa, kama ilivyo "mara saba" ya Mambo ya Walawi sura ya ishirini na sita. Ole tatu za Uislamu, kama zinavyowakilishwa katika Ufunuo sura ya tisa, zipo pale. Mungu alionya mapema mara kwa mara kwamba hizo kweli za msingi zingeshambuliwa.

Wale wanaosimama kama walenzi wa Mungu kwenye kuta za Sayuni wawe watu wanaoweza kuona hatari zilizo mbele ya watu, watu wanaoweza kutofautisha kati ya kweli na upotovu, haki na udhalimu.

Onyo limekuja: Hakuna chochote kitakachoruhusiwa kuingia ambacho kitavuruga msingi wa imani ambao juu yake tumekuwa tukijenga tangu ujumbe ulipokuja mwaka 1842, 1843, na 1844. Nilikuwa katika ujumbe huu, na tangu hapo nimeendelea kusimama mbele ya ulimwengu, mwaminifu kwa nuru ambayo Mungu ametupa. Hatuna kusudio la kuondoa miguu yetu kutoka kwenye jukwaa ambalo miguu yetu iliwekwa siku baada ya siku tulipomtafuta Bwana kwa maombi ya bidii, tukitafuta nuru. Je, unadhani kwamba ningeweza kuiacha nuru ambayo Mungu amenipa? Inapaswa kuwa kama Mwamba wa Milele. Nuru hiyo imekuwa ikiniongoza tangu ilipotolewa. Review and Herald, Aprili 14, 1903.

Kazi ya mtu wa brashi ya uchafu, ambayo inapaswa kutimizwa kwa ushiriki wa watu wa Mungu wa siku za mwisho, pia inaonyeshwa na Isaya, anapowatambua watu wa siku za mwisho na kazi waliyoitwa kuifanya, kwa kuwa misingi ilikusudiwa kuzikwa chini ya upotovu kabla ya siku za mwisho kuwadia.

Nao watakao toka kwako watajenga mahali palipoharibika pa zamani; utainua misingi ya vizazi vingi; nawe utaitwa, Mjenzi wa mahali palipobomoka, Mrejsha njia za kukaa. Isaya 58:12.

"Mahame ya kale," hurejelea kweli za mafundisho zinazohusishwa na nguvu mbili zinazotia ukiwa za upagani na upapa. Nguvu hizi mbili zinazotia ukiwa—upagani ukifuatiwa na upapa—ndizo William Miller alizotumia kama muundo wa kila unabii aliouwasilisha.

Nao watajenga mahame ya kale; watafufua ukiwa wa zamani; nao watajenga upya miji iliyokuwa magofu kwa vizazi vingi. Isaya 61:4.

Muundo wa unabii unaowakilishwa kama kiunzi, ni historia na uhusiano wa nguvu mbili hizo. Kurejesha "njia za kukaliwa," ni kurejesha kiunzi cha Miller, ambacho katika ndoto yake kiliwakilishwa na kazi ya yule mtu wa brashi ya vumbi. Isaya alitumia mfano wa historia ya Ezra na wale waliorejea kutoka Babeli na kuijenga upya Yerusalemu, ili kubainisha urejesho wa mahame ya zamani.

Tangu siku za baba zetu hata leo tumekuwa na kosa kuu; na kwa sababu ya maovu yetu sisi, na wafalme wetu, na makuhani wetu, tumetiwa mikononi mwa wafalme wa nchi, kwa upanga, kwa mateka, na kwa kunyang'anywa, na kwa aibu ya nyuso, kama ilivyo leo. Na sasa, kwa kitambo kidogo, neema imetoka kwa Bwana Mungu wetu, atuachie mabaki ya kuokoka, na kutupa msumari katika patakatifu pake, ili Mungu wetu atutie nuru machoni, na atupatie kuhuishwa kidogo katika utumwa wetu. Kwa maana tulikuwa watumwa; lakini Mungu wetu hakutuacha katika utumwa wetu, bali ametupatia rehema mbele ya wafalme wa Uajemi, ili atupatie kuhuishwa, kuisimamisha nyumba ya Mungu wetu, na kutengeneza magofu yake, na kutupa ukuta katika Yuda na Yerusalemu. Ezra 9:7-9.

Ezra na wale waliorejesha Yerusalemu wanawakilisha "mabaki" ambao ni warejeshaji wa njia za kukaa, nao ndio wanaotekeleza kazi hiyo katika muktadha wa sala ya Walawi ishirini na sita, ambayo Ezra anaitaja akisema, "Tangu siku za baba zetu hata leo tumekuwa katika kosa kuu; na kwa sababu ya maovu yetu sisi, wafalme wetu, na makuhani wetu tumetiwa mikononi mwa wafalme wa nchi, kwa upanga, kwa utekwa, kwa kuporwa, na kwa fedheha ya nyuso." "Siku" anayorejelea ni "siku" ambayo "mabaki" wa siku za mwisho wanarejesha njia za kukaa.

Mabaki ya Ezra ni wale mashahidi wawili ambao hufufuliwa mwishoni mwa siku tatu na nusu, na hutimiza sala ya Walawi ishirini na sita kama ilivyoonyeshwa na Danieli katika sura ya tisa. Wakati Ezra na wafanyakazi wenzake waliporudi kutoka uhamishoni na kuijenga upya Yerusalemu, walikuwa mfano wa kazi ya kurejesha vito vya Miller, ambayo ni kazi ya kurejesha kweli za msingi za Miller. Kwa sababu hii, kuelewa mfumo wa kazi ya Miller ni muhimu.

Mitume walijenga juu ya msingi thabiti, hata Mwamba wa Enzi. Kwa msingi huu walileta mawe waliyoyachimba kutoka ulimwenguni. Wajenzi hawakufanya kazi bila vikwazo. Kazi yao ilifanywa kuwa ngumu sana na upinzani wa maadui wa Kristo. Walilazimika kupambana na udini, ubaguzi, na chuki ya wale waliokuwa wakijenga juu ya msingi wa uongo. Wengi waliotenda kazi kama wajenzi wa kanisa wangepanishwa na wajenzi wa ukuta katika siku za Nehemia, ambao juu yao imeandikwa: "Wale waliokuwa wakijenga ukutani, na wale waliobeba mizigo, pamoja na wale waliokuwa wakipakia, kila mmoja, kwa mkono mmoja alifanya kazi, na kwa mkono mwingine alishika silaha." Nehemia 4:17. Matendo ya Mitume, 596.

Katika vifungu vyote viwili vya Isaya, kazi ni kuinua misingi na hali za ukiwa za vizazi vingi. Isaya anatambua kazi ya kiroho iliyodhihirishwa kwa kazi ya kimwili. Misingi ilipaswa kulindwa, lakini badala yake hatimaye ilifunikwa kabisa na msingi wa uongo wa vito bandia. Wale anaawatambua Isaya wanarejesha kweli za msingi za wafuasi wa Miller, si matofali na mawe

halisi. Ishara ya hizo kweli ni mfumo wa Miller wa mamlaka mbili za kuharibu ambazo zilikanyaga mahali patakatifu na jeshi kwa "mara saba."

Kazi hiyo ya urejesho inaonyeshwa kama kuinua "msingi" na "mahame ya vizazi vingi," na inawakilisha kazi ya kinabii ya kurejesha kweli za msingi kwa kutumia mbinu inayoweka mstari wa kinabii juu ya mstari wa kinabii, hapa kidogo na pale kidogo. Kazi ya kurejesha msingi na mahame ni kazi ya kuwasilisha na kutetea kweli za asili zilizoonyeshwa kwenye chati za waasisi za 1843 na 1850, ambazo ni meza mbili za Habakuki sura ya pili. Na kazi hiyo inatimizwa kwa mbinu ya mvua ya mwisho ya "mstari juu ya mstari". Ni kazi ya kurudi kwenye njia za kale za Yeria katika mzozo na wale wanaotaka kudumisha msingi bandia, kama inavyowakilishwa na vito vya uongo vya ndoto ya Miller.

Adui anatafuta kugeuza mawazo ya kaka na dada zetu kutoka katika kazi ya kuandaa watu ili wasimame katika siku hizi za mwisho. Ujanja wake wa hoja za uwongo umekusudiwa kuyaongoza mawazo mbali na hatari na wajibu wa wakati huu. Wanauhesabu kuwa si kitu ule mwanga ambao Kristo alikuja kutoka mbinguni kumpa Yohana kwa ajili ya watu Wake. Wanafundisha kwamba matukio yaliyo mbele yetu hayana umuhimu wa kutosha kustahili kupewa uangalizi maalum. Wanabatilisha kweli yenye asili ya mbinguni na kuwanyang'anya watu wa Mungu uzoefu wao wa zamani, wakiwapa badala yake sayansi ya uongo.

'Hivi asema Bwana, simameni njiani, tazameni, na ulizeni habari za mapito ya zamani, palipo njia njema, nanyi mtembee humo.' Yeria 6:16.

Mtu yeyote asitafute kung'oa msingi ya imani yetu—msingi iliyowekwa mwanzoni mwa kazi yetu kwa kusoma Neno kwa maombi na kwa ufunuo. Juu ya msingi hii tumekuwa tukijenga kwa miaka hamsini iliyopita. Watu wanaweza kudhani kwamba wamepata njia mpya na kwamba wanaweza kuweka msingi imara zaidi kuliko ule uliowekwa. Lakini huu ni udanganyifu mkubwa. Hakuna mtu awezaye kuweka msingi mwingine isipokuwa ule uliokwisha kuwekwa.

Hapo zamani, wengi walijitosa kujenga imani mpya na kuanzisha kanuni mpya. Lakini jengo lao lilidumu kwa muda gani? Lilianguka upesi, kwa kuwa halikuwa limejengwa juu ya Mwamba.

Je, wanafunzi wa kwanza hawakulazimika kukabiliana na kauli za wanadamu? Je, hawakulazimika kusikiliza nadharia za uongo, kisha, baada ya kufanya yote, kusimama imara, wakisema: 'Hakuna mtu awezaye kuweka msingi mwingine kuliko ule uliowekwa'? 1 Wakorintho 3:11.

"Hivyo inatupasa kushikilia kwa uthabiti ule mwanzo wa tumaini letu mpaka mwisho. Maneno yenye nguvu yamepelekwa na Mungu na Kristo kwa watu hawa, yakiwatoa kutoka ulimwenguni, kipengele kwa kipengele, hadi katika nuru iliyo dhahiri ya kweli ya sasa. Kwa midomo iliyoguswa na moto mtakatifu, watumishi wa Mungu wametangaza ujumbe huo. Tamko la kimungu limeweka muhuri wake juu ya uhalisi wa ile kweli iliyotangazwa." Ushuhuda, juzuu ya 8, 296, 297.

"Kazi ya kuandaa watu kusimama katika siku za mwisho," ni kazi inayohusishwa na unabii miwili wa Ezekieli katika sura ya thelathini na saba. Ujumbe unaletwa na sauti ya Isaya jangwani, na ujumbe wa kwanza wa Ezekieli huwaleta pamoja wale ambao wamekuwa wafu katika mtaa wa mji wa Sodom na Misri kwa siku tatu na nusu. Kisha wanatambua kwamba wamekuwa katika wakati wa kusubiri wa Mathayo wa mfano wa wanawali kumi. Kisha wanasikia wito uliotolewa kwa Yeria wa kutenganisha kilicho cha thamani na kisicho na thamani ikiwa wanataka kurudi. Wanatambua pia kwamba maombi ya Danieli katika sura ya tisa ni kweli ya wakati huu. Kwa hiyo, iwapo watachagua kurudi kwa kukubali na kutimiza masharti ya injili, ndipo wanapokea ujumbe wa pili wa Ezekieli na kusimama juu ya miguu yao kama jeshi lenye nguvu.

"Kazi ya kuandaa watu wasimame katika siku za mwisho" hutimizwa kupitia mbinu ya mvua ya mwisho ya "mstari juu ya mstari." Kazi hiyo inajumuisha kurejesha kweli za Wamilerite zilizowakilishwa kwenye chati za watangulizi za 1843 na 1850. Chati hizo mbili ni meza mbili za Habakuki, na zinapaswa kuwekwa moja juu ya nyingine (mstari juu ya mstari), na kwa kufanya hivyo chati hizo mbili zinawakilisha kweli za msingi ambazo zinapaswa kurejeshwa katika siku za mwisho na yule mtu mwenye fagio la uchafu.

Zinapowekwa pamoja, mstari juu ya mstari, zinabainisha kosa katika chati ya 1843, ambalo baadaye lilirekebishwa kwenye chati ya 1850. Zinapozingatiwa kama jedwali moja (mstari juu ya mstari) basi zinawakilisha uzoefu wa watu wa Mungu pamoja na historia iliyofichwa ya radi saba, kwa kuwa pamoja zinaonyesha kukatishwa tamaa ya kwanza, muda wa kusubiri, Mwito wa Usiku wa Manane, na Oktoba 22, 1844, na Kukatishwa Tamaa Kubwa.

Kukatishwa tamaa ya kwanza, Mwito wa Usiku wa Manane, na kukatishwa tamaa kuu ndiko kunalounda historia iliyofichwa ya ngurumo saba. Huo ndio muundo wa ukweli, kwa maana ukweli umejengeka juu ya kwamba herufi ya kwanza na ya mwisho ya neno la Kiebrania "ukweli" ni sawa, kama ilivyo kwa tukio la kwanza na la mwisho la kukatishwa tamaa katika historia hiyo. Herufi ya katikati, ambayo pia ni ya kumi na tatu, ni ishara ya uasi kama inavyoakilishwa na wale wanaoukataa ujumbe wa Mwito wa Usiku wa Manane. Chati hizo mbili, zinapounganishwa pamoja, hutoa mashahidi wawili wa kweli za kinabii za Wamileraiti zitakazorejeshwa na yule mtu wa ufagio wa vumbi, lakini pia zinatambua uzoefu unaowakilisha uzoefu wa elfu mia arobaini na nne.

Walioitwa kuwa ishara (elfu mia moja na arobaini na nne) walivunjika moyo kwa mara ya kwanza tarehe 18 Julai 2020, na kisha mnamo Julai 2023, waliwasilishwa ujumbe kutoka kwa sauti ya mtu aliaye nyikani. Sauti hiyo ilikuwa ikiwaita warudi.

Ni katika hatua hii katika historia iliyofichwa ya ngurumo saba kwamba uasi utadhihirishwa, kwa maana alama ya njia inayofuata ni wakati mtu wa ufagio wa uchafu anakusanya vito na kuvitupa katika kisanduku. Kisha vinang'aa mara kumi zaidi. Wakati huo Miller aliamshwa. Wanawali (Miller) wanapoamka, tayari kumechelewa. Kujenga upya mahame ya vizazi vingi ni kazi ambayo mashahidi wawili lazima washiriki. Kazi hiyo sasa inatekelezwa.

Muundo wa William Miller kuhusu unabii unaowakilishwa na maono ya Mto Ulai, katika Danieli sura ya saba, nane na tisa, ulikuwa nguvu mbili za uharibifu: upagani na upapa; na muundo wa

Future for America ni upagani (joka), ukifuatiwa na upapa (mnyama) na Uprotestanti ulioasi (nabii wa uongo). Ufunguo unaohitishisha miundo yote miwili ni maandishi ya mtume Paulo. Mtume Paulo alikuwa sauti ya kinabii iliyounganisha Israeli ya kale na Israeli ya kiroho. Kabla ya kuongoka kwake, jina la Paulo lilikuwa Sauli, ambalo linamaanisha “aliyeteuliwa” au “aliyewekwa mbele”.

Paulo alichaguliwa (kuteuliwa) kuwa mtume kwa Mataifa, na alichaguliwa, miongoni mwa mambo mengine, kwa ajili ya uelewa wake wa Agano la Kale. Akiwa ameandika sehemu kubwa ya Agano Jipya, hakuna mwandishi mwingine wa Agano Jipya aliyekuwa na uelewa wa Agano la Kale kama Paulo. Alichaguliwa kuongoza katika kuwasilisha injili kwa Mataifa, lakini pia alichaguliwa kuanzisha uhusiano kati ya historia za kinabii za Agano la Kale na historia ya kinabii iliyofuatia kipindi cha msalaba. Bila ushuhuda wa Paulo, uelewa wa kinabii wa Millerites, na ule wa Future for America usingekuwapo. Katika historia ileile ambamo Israeli ya kimwili ilipewa talaka kama watu wa Mungu waliochaguliwa, Paulo alichaguliwa kubainisha kwamba Israeli ya kale, ijapokuwa wakati huo ilikuwa imepewa talaka na Mungu, ilikuwa ishara ya historia ya kinabii ya Israeli ya kiroho. Kanuni za lazima za kinabii kwa ajili ya harakati za malaika wa kwanza na wa tatu zinategemea kimsingi maandiko ya mtume Paulo.

Kwa sababu hii, tutaangalia baadhi ya kanuni za kinabii zilizotambuliwa na Paulo ambazo ziliathiri ujumbe wa Wamileraiti, uliowekwa ndani ya mfumo wa nguvu mbili za kuleta ukiwa, na kwa kufanya hivyo tutaangalia pia jinsi kanuni hizo zinavyoathiri mfumo wa nguvu tatu za kuleta ukiwa.

Zaidi ya hayo, ndugu zangu, sitaki mkose kujua ya kwamba baba zetu wote walikuwa chini ya wingu, na wote wakapita baharini; nao wote wakabatizwa kwa Musa katika lile wingu na katika ile bahari; nao wote wakala chakula kilekile cha kiroho; nao wote wakanywa kinywaji kilekile cha kiroho; kwa maana walikunywa kutoka kwenye ule Mwamba wa kiroho uliowafuata; na Mwamba ule ulikuwa Kristo. Lakini Mungu hakupendezwa na wengi wao; kwa maana waliangamizwa jangwani. Basi mambo hayo yalikuwa mifano kwetu, ili tusitamani vitu viovu, kama wao walivyovitamani. Wala msiwe waabudu sanamu, kama wengine wao walivyokuwa; kama ilivyoandikwa, Watu waliketi kula na kunywa, wakaondoka kucheza. Wala tusitende uasherati, kama wengine wao walivyotenda, wakaanguka siku moja watu elfu ishirini na tatu. Wala tusimjaribu Kristo, kama wengine wao walivyomjaribu, wakaangamizwa na nyoka. Wala msinung'unike, kama wengine wao walivyonung'unika, wakaangamizwa na mwangamizi. Basi mambo haya yote yaliwapata kwa mfano; nayo yameandikwa kwa ajili ya onyo letu, sisi ambao miisho ya ulimwengu imewadia. 1 Wakorintho 10:1-10.

Katika aya kumi fupi, Paulo anabainisha kwamba tendo la ubatizo lilitolewa kwa mfano katika uvukaji wa Bahari ya Shamu, kwamba Mwamba uliowafuata Waisraeli wa kale ulikuwa “Mwamba wa kiroho,” na kwamba ulikuwa Kristo. Anaonyesha kwamba Israeli ya kale ilikuwa kielelezo kwa wale wanaoishi katika siku za mwisho. Kifungu hiki ni onyo, na pia ni kiini cha mabishano kati ya wanaoshikilia ukweli na wanaoupinga. Wanatheolojia Waadventista hufundisha kwamba Paulo alikuwa tu anaonyesha kwamba historia za Israeli ya kale zilikuwa zikionyesha masomo ya maadili yaliyopaswa kueleweka na wale wanaoishi katika siku za mwisho, lakini wanasisitiza kwamba

Paulo hakuwa anaonyesha kwamba historia za Israeli ya asili kwa kweli zilipaswa kurudiwa na Israeli ya kiroho. Dada White mara nyingi hutumia kifungu hiki kuthibitisha kile hasa Paulo alichomaanisha.

“Kila mmoja wa manabii wa kale hakunena sana kwa ajili ya wakati wao wenyewe kama kwa ajili ya wakati wetu, hivi kwamba unabii wao una nguvu kwetu. ‘Basi mambo hayo yote yaliwapata wao kwa jinsi ya mifano; tena yakaandikwa ili kutuonya sisi, ambao mwisho wa dunia umetufikia.’ 1 Wakorintho 10:11. ‘Wakafunuliwa ya kuwa si kwa ajili ya nafsi zao wenyewe, bali kwa ajili yenu walihudumu katika hayo mambo, ambayo sasa mmehubiriwa na wale waliowahubiria injili kwa Roho Mtakatifu aliyetumwa kutoka mbinguni; mambo hayo malaika wanatamani kuyachungulia.’ 1 Petro 1:12....”

“Biblia imekusanya na kufunga pamoja hazina zake kwa ajili ya kizazi hiki cha mwisho. Matukio yote makuu na mambo yenye uzito ya historia ya Agano la Kale yamekuwa yakijirudia, na bado yanajirudia, katika kanisa katika siku hizi za mwisho.” Ujumbe Teule, kitabu cha 3, 338, 339.

"Matukio makuu na matendo ya taadhima ya historia ya Agano la Kale yamekuwa, na bado yanaendelea, kujirudia kanisani katika siku hizi za mwisho," ndivyo Dada White anavyofupisha maana ya Paulo katika mistari hiyo. Katika jaribio la kudhoofisha utambulisho wa Paulo kwamba Israeli ya kale, kwa njia ya mfano, inaonyesha historia ya Israeli halisi, Shetani amezua mashambulizi mawili makuu dhidi ya kanuni hii ya kinabii. La kwanza, ambalo tayari nimetaja, ni dai kwamba Paulo alikuwa akibainisha tu kwamba historia hizo zilikuwa zinawakilisha mafunzo ya kimaadili. Mafundisho hayo ya uongo ni nusu-kweli, na nusu-kweli si kweli hata kidogo. Ni kweli kwamba mafunzo ya kimaadili yanayoweza kupatikana kutoka katika historia ya Israeli ya kale ni kwa manufaa ya wale wanaoishi katika siku za mwisho, lakini yanapotumiwa kukataa kwamba historia hizo pia ni mfano wa matukio yatakayorudiwa, yanakuwa nusu-kweli, iliyoundwa ili kuikataa kweli.

Baraka au laana sasa iko mbele ya watu wa Mungu—baraka ikiwa watatoka ulimwenguni na kujitenga, na kutembea katika njia ya utii wa unyenyekevu; na laana ikiwa wataungana na waabudu sanamu, wanaokanyaga madai makuu ya mbinguni. Dhambi na maovu ya Israeli waasi yameandikwa, na picha imewasilishwa mbele yetu kama onyo kwamba tukiiga mfano wao wa maasi na kumwacha Mungu, tutaanguka kwa hakika kama walivyoanguka wao. ‘Sasa mambo haya yote yaliwapata wao kuwa mifano; nayo yameandikwa ili kutuonya sisi, ambao miisho ya dunia imetufikia.’ Testimonies, juzuu ya 1, 609.

Ukweli mmoja haupaswi kutumiwa kukanusha ukweli mwingine, maana ukitumika hivyo, hugeza ukweli wa Mungu kuwa uongo.

"Kauli moja ya Mwokozi haipaswi kutumiwa kubatilisha nyingine." Mzozo Mkubwa, 371.

Mafundisho kwamba historia ya Israeli ya kale ni masomo ya maadili tu, hutumiwa mara nyingi na wanatheolojia Waadventista kuharibu Neno la kinabii la Mungu, na ni mojawapo ya nusu-ukweli uliojumuishwa katika sahani ya hadithi za uongo iliyotayarishwa kuwadanganya watu wa Mungu ili wakubali uongo, na uongo wanaokubali umebainishwa katika maandiko ya mtume Paulo.

Shambulio kuu lingine dhidi ya kanuni kwamba historia ya Israel ya kale inaonyesha historia ya Israel ya kisasa lilibuniwa na Wajesuiti katika enzi za Mageuzi ya Kupinga, nalo linahusisha kukubali wazo kwamba historia ya Israel ya kale inajirudia. Uongo wa Wajesuiti ni kwamba historia inarudiwa kihalisia, si kiroho. Uongo huo ulitungwa kama njia ya kuzuia uelewa kwamba papa wa Roma ndiye Mpinga Kristo wa unabii wa Biblia, kwa kuwa mafundisho hayo yanakubali ukweli kwamba kuna Mpinga Kristo katika siku za mwisho, lakini yanadai kwamba Mpinga Kristo anawakilishwa na mamlaka halisi, si mamlaka ya kiroho. Kahaba katika Ufunuo kumi na saba, ambaye ana maneno "Babeli ya siri" yaliyoandikwa kwenye paji la uso wake, basi angekuwa kahaba anayejitokeza katika nchi halisi ya Babeli, ambayo leo ni Iraq.

"Wale wanaochanganyikiwa katika uelewa wao wa neno, ambao wanashindwa kuona maana ya mpinga Kristo, bila shaka watajiweka upande wa mpinga Kristo." Kress Collection, 105.

Papa ni mtu halisi, anayewakilisha mamlaka halisi (Kanisa Katoliki), lakini yeye na shirika lake wametambuliwa kinabii kama Babeli halisi, na wanaweza kutambulika kwa usahihi tu wakati mada ya mpinga Kristo inawekwa wazi kama utimilifu wa kiroho wa mfano halisi. Paulo alibainisha kwamba Israeli halisi inaonyesha Israeli ya kiroho, lakini haikuwa kweli mpya ya kinabii aliyowasilisha, kwa kuwa ufahamu wake kwa ujumla ulitegemea Agano la Kale, na ndiko ushuhuda wake umetiwa msingi.

Hivi asema Bwana, Mfalme wa Israeli, na Mkombozi wake, Bwana wa majeshi: Mimi ni wa kwanza, nami ni wa mwisho; wala pasipo mimi hakuna Mungu. Naye ni nani aliye kama mimi, aite, atangaze, na ayapange kwa ajili yangu, tangu nilipowaweka watu wa kale? Na mambo yanayokuja, naam, yatakayokuja, na waonyeshe hayo kwao. Msiogope, wala msihofu: je, sikuwaambia tangu wakati huo, na kuyatangaza? Ninyi ndio mashahidi wangu. Je, kuna Mungu kando nami? Hapana; hakuna Mungu; simjui hata mmoja. Isaya 44:6-8.

Tunapaswa kuwa mashahidi wa Kristo, kama alivyokuwa Paulo, kwamba Alfa na Omega aliteua si Israeli ya kale tu, bali pia watu wote wa kale wa kibiblia kuwa alama za kuonyesha "mambo yanayokuja" juu ya wale wanaoishi katika siku za mwisho. Paulo alikuwa mtaalamu wa Agano la Kale, naye aliinuliwa kuwa kiungo cha kinabii kati ya enzi ya Israeli halisi na ya Israeli wa kiroho. Ilikuwa ni maandiko yake yaliyowaongoza wale walioelewa ongezeko la maarifa wakati wa mwisho mnamo 1798, na pia mnamo 1989.

Babeli halisi ya kale, wana wa mashariki wa kale, Misri ya kale, Ugiriki wa kale, na dola la Umedi na Uajemi la kale ni ishara za nguvu za kiroho mwishoni mwa dunia. Ishara za kale ni za kihalisia zinazotangulia, na zinawakilisha kile cha kiroho kinachofuatia. Paulo anafikia hata kusema kwamba Adamu halisi alikuwa ishara ya Adamu wa kiroho (ambaye ni Kristo).

Na hivyo imeandikwa, Mtu wa kwanza, Adamu, akawa nafsi hai; Adamu wa mwisho, Roho yaihuishayo. Lakini si kile cha kiroho kilichokuwa cha kwanza, bali kile cha asili; kisha ndipo kile cha kiroho. Mtu wa kwanza ni wa nchi, wa udongo; mtu wa pili ni Bwana atokaye mbinguni. Kama alivyo yule wa udongo, ndivyo walivyo walio wa udongo; na kama alivyo yule wa mbinguni, ndivyo walivyo walio wa mbinguni. Na kama tulivyochukua sura ya yule wa udongo, vivyo hivyo tutaichukua sura ya yule wa mbinguni. 1 Wakorintho 15:45-49.

Kuna mafunzo ya kina sana ambayo Paulo anafundisha kuhusu Adamu wa kwanza na wa mwisho, lakini sisi tunabainisha tu kanuni ambayo anaiweka wazi sana katika kifungu, anaposema, "si cha kwanza kilicho cha rohoni, bali kilicho cha asili; na baadaye kilicho cha rohoni." Cha kihalisi, ambacho Paulo hapa anakitambulisha kama "cha asili," ndicho cha kwanza, na cha rohoni ndicho cha mwisho. Israeli ya kihalisi ilikuwa ya kwanza, na ya asili, na Israeli ya rohoni huja "baadaye."

Babeli halisi inatangulia Babeli ya kiroho. Hoja muhimu inayofuata inayosisitizwa katika maandiko ya Paulo ni wakati katika historia ambapo mabadiliko kutoka halisi kwenda kiroho yanapaswa kutumika. Ni kipindi cha msalaba ambapo mabadiliko ya kinabii kutoka halisi kwenda kiroho yanabainishwa.

Kwa maana ninyi nyote ni watoto wa Mungu kwa imani katika Kristo Yesu. Kwa kuwa wote miongoni mwenu mliobatizwa katika Kristo mmemvaa Kristo. Hakuna Myahudi wala Mgiriki, hakuna mtumwa wala huru, hakuna mwanamume wala mwanamke; kwa maana ninyi nyote ni mmoja katika Kristo Yesu. Na ikiwa ninyi ni wa Kristo, basi ninyi ni uzao wa Ibrahimu, warithi kulingana na ahadi. Wagalatia 3:26-29.

Haijalishi haki yako ya kuzaliwa ni ipi, ukimkubali Kristo, basi unakuwa uzao wa Ibrahimu. Wewe si Israeli halisi; wewe ni Israeli wa kiroho. Mpito kutoka kwa halisi kwenda wa kiroho ulikuwa msalaba. Paulo anagawanya wanadamu katika makundi mawili. Kila kundi lina agano lake; wote ni wazao wa Ibrahimu. Kila kundi kina mji unaowakilisha familia yake na agano lake. Kila mmoja ni ama mwana wa Adamu halisi au mwana wa Adamu wa kiroho.

Kwa maana imeandikwa, kwamba Ibrahimu alikuwa na wana wawili, mmoja kwa mwanamke mtumwa, na mwingine kwa mwanamke huru. Lakini yule wa mwanamke mtumwa alizaliwa kwa jinsi ya mwili; bali yule wa mwanamke huru kwa ahadi. Na mambo haya ni mfano; maana haya ni maagano mawili; moja kutoka Mlima Sinai, huzaa utumwa, ambalo ni Hagara. Kwa maana Hagara hii ni Mlima Sinai katika Arabia, na inalingana na Yerusalemu ya sasa, iliyo utumwani pamoja na watoto wake. Bali Yerusalemu iliyo juu ni huru, naye ndiye mama yetu sote. Kwa maana imeandikwa, Furahi, ewe tasa usiyezaa; paza sauti na ulie, wewe usiyeona utungu; kwa kuwa aliye mkiwa ana watoto wengi zaidi kuliko yeye aliye na mume. Basi sisi, ndugu, kama Isaka alivyo, tu watoto wa ahadi. Lakini kama vile wakati ule yule aliyezaliwa kwa jinsi ya mwili alimtesa yule aliyezaliwa kwa Roho, vivyo hivyo ilivyo sasa. Walakini, Maandiko yasemaje? Mfukuze mwanamke mtumwa pamoja na mwanawe; kwa kuwa mwana wa mwanamke mtumwa hatarithi pamoja na mwana wa mwanamke huru. Basi, ndugu, sisi si watoto wa mwanamke mtumwa, bali wa yule aliye huru. Wagalatia 4:22-30.

Katika kipindi cha msalaba, mambo ya kale halisi yakawa ishara za mambo ya kisasa ya kiroho. Mtume Paulo alifafanua kweli hizi muhimu za kinabii zilizomwezesha William Miller kuweka mfumo wa mamlaka mbili za uharibifu, ambao juu yake alijenga mahitimisho yake yote ya kinabii. Kazi ile ile iliyotekelezwa na mtume Paulo ndiyo inayobainisha mamlaka tatu za uharibifu, ambazo ndizo mfumo wa msingi wa mahitimisho yote ya kinabii ya Future for America.

Mfumo wa uelewa wa Miller kuhusu kuongezeka kwa maarifa kunakowakilishwa na maono ya Mto Ulai ya sura ya saba, nane na tisa, ulitegemea ugunduzi wake kwamba "the daily" katika

kitabu cha Danieli iliwakilisha Roma ya kipagani. Alipata ugunduzi huo katika Waraka wa pili wa Paulo kwa Wathesalonike. Uelewa huo ndio kweli ya msingi iliyotambuliwa ikihusishwa na "uongo" wa kinabii, unaosababisha udanganyifu mkubwa kuwapata Waadventista wa Sabato katika siku za mwisho.

Tutaendelea na uchunguzi wetu kuhusu ongezeko la maarifa, kama linavyowakilishwa na maono ya Mto Ulai, katika makala ijayo kwa kuzingatia kile ambacho Miller alitambua katika waraka wa Paulo.

Yeye aonae yaliyomo ndani, asomaye mioyo ya watu wote, asema juu ya wale waliopokea nuru kuu: 'Hawahuzuniki wala kustaaajabu kwa sababu ya hali yao ya maadili na kiroho.' Naam, wamechagua njia zao wenyewe, na nafsi yao yafurahia machukizo yao. Mimi nami nitachagua udanganyifu wao, nami nitaleta hofu zao juu yao; kwa sababu nilipoita, hakuna aliyenjibu; niliposema, hawakusikia; bali walitenda uovu mbele ya macho Yangu, na wakachagua kile nisichokipendezewa.' 'Mungu atawapelekea upotevu wenye nguvu, ili waamini uongo,' kwa sababu hawakupokea pendo la kweli, ili wapate kuokolewa,' 'bali walipendezwa na udhalimu.' Isaya 66:3, 4; 2 Wathesalonike 2:11, 10, 12.

Mwalimu wa mbinguni akauliza: "Ni udanganyifu gani wenye nguvu zaidi unaweza kuihadaa akili kuliko kujifanya kwamba unajenga juu ya msingi ulio sahihi na kwamba Mungu anakubali matendo yako, ilhali kwa kweli unafanya mambo mengi kulingana na sera za kidunia na unatenda dhambi dhidi ya Yehova? Ee, huu ni udanganyifu mkubwa, hadaa ya kuvutia, inayoteka akili za watu wakati ambapo wale waliowahi kujua kweli huudhania mfano wa utauwa kuwa ndiyo roho na nguvu yake; wanapodhani kwamba ni matajiri na wameongezewa mali na hawahitaji chochote, ilhali kwa kweli wanahitaji kila kitu." Ushuhuda, juzuu ya 8, 249, 250.